

LỜI KÊU GỌI TẬN DỤNG CÁC KẾT QUẢ CỦA HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH THẾ GIỚI VỀ XÃ HỘI THÔNG TIN 2025 ĐỂ TĂNG CƯỜNG VẬN ĐỘNG CHO THƯ VIỆN

Trong hai thập kỷ qua, IFLA đã làm nhiệm vụ truyền đạt những ý kiến và kinh nghiệm của các thư viện tới Hội nghị Thượng đỉnh Thế giới về Xã hội Thông tin (WSIS). Đây là thời điểm then chốt trước khi WSIS đánh giá tổng thể và đưa ra những định hướng chiến lược mới. Các cá nhân đều có thể đóng góp ý kiến của mình vào chiến lược đó.

Sự phát triển của WSIS có giá trị lớn đối với các thư viện, giúp tạo ra diễn đàn thảo luận toàn diện về cách thức hoạt động của internet, đồng thời nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tiếp cận công chúng, giáo dục, khoa học, văn hóa và sự tham gia của người dùng.

Diễn đàn WSIS diễn ra vào cùng thời điểm và địa điểm với Hội nghị Thượng đỉnh AI, nhằm thúc đẩy việc sử dụng AI và các công nghệ mới trong khuôn khổ WSIS, trước cuộc đánh giá tại Đại hội đồng Liên Hợp Quốc (UNGA) vào ngày 16-17 tháng 12 năm 2025. Điều này sẽ đặt ra định hướng cho giai đoạn triển khai tiếp theo.

Một số kết luận quan trọng nhất đối với thư viện bao gồm: Hợp tác quốc tế đóng vai trò quan trọng trong việc định hình một hệ sinh thái số toàn diện, đặc biệt trong các lĩnh vực như đa dạng ngôn ngữ, đa dạng văn hóa và bảo tồn tri thức bản địa; Các cơ chế của WSIS sẽ tăng cường tập trung vào việc củng cố thể chế, đặc biệt là trong các cơ quan hành chính công để đảm bảo việc thực hiện chính sách số phù hợp với bối cảnh của từng đất nước; Nhu cầu cấp thiết về các khuôn khổ kỹ thuật số dựa trên nhân quyền và hành vi đạo đức đang thúc đẩy những nỗ lực lớn hơn. Mục tiêu là hỗ trợ các khuôn khổ tập trung vào AI và công nghệ mới nhằm bảo vệ nhân phẩm, quyền tự chủ, quyền riêng tư và chống phân biệt đối xử trong kỷ nguyên số; Mô hình của WSIS cần tiếp tục xây dựng một hệ thống giám sát mạnh mẽ, thiết lập các mục tiêu rõ ràng cho các Hướng hành động và tích hợp chúng vào khuôn khổ hiện có của WSIS để theo dõi tiến độ phát triển trong bối cảnh không ngừng biến đổi này.

Hầu hết các cuộc thảo luận đều nhấn mạnh hai nền tảng cốt lõi cần thiết để xây dựng một xã hội số vừa mang tính bao trùm vừa lấy tri thức làm động lực đó là: cơ sở hạ tầng số và kiến thức số. Đây đều là những lĩnh vực mà các thư viện đã có sự tham gia và gắn kết rộng rãi trên toàn cầu.

Vậy, thư viện có thể vận động chính sách như thế nào?: Là một cơ sở hạ tầng kỹ thuật số hiện hữu đáng tin cậy khi hợp tác với các cơ quan của quốc gia và địa phương, tài trợ cho thư viện là một trong những cách nhanh và tiết kiệm chi phí nhất để mở rộng quy mô phát triển kỹ thuật số toàn diện; Hợp tác với các bên liên quan trong và ngoài thư viện để thử nghiệm các công cụ, hướng dẫn và tài liệu AI đề cao đạo đức, quyền riêng tư, quyền tự chủ và không phân biệt đối xử; Định vị thư viện là đơn vị quản lý và phân phối hàng hóa công cộng kỹ thuật số (DPG), từ các nguồn tài nguyên giáo dục mở đến dữ liệu mở, cũng như vận động để mạng lưới thư viện và dịch vụ của họ được công nhận và tài trợ; Tham gia các cuộc thảo luận của WSIS+20 và GDC, đồng thời đề xuất để mạng lưới và hiệp hội thư viện tham gia giám sát việc thực hiện các hướng hành động của WSIS sao cho phù hợp với hoàn cảnh của địa phương vì thư viện có sự gần gũi và đã gây dựng được niềm tin của cộng đồng; Xây dựng các nguồn tin ngắn gọn, súc tích và sử dụng các nguồn tin này để tham gia Hội nghị Cấp cao của Đại hội đồng Liên Hợp Quốc vào tháng 12/2025. Trong đó, liên hệ các vấn đề của địa phương với những thách thức toàn cầu và nêu rõ cách các thư viện có thể giải quyết những thách thức này trong bối cảnh quốc gia của mình. Sử dụng những câu chuyện thành công để lan tỏa thông điệp.

IFLA kêu gọi tất cả các thư viện và hiệp hội thư viện đóng góp vào báo cáo thường niên về những tiến bộ đạt được trong năm 2025 trong việc thực hiện các kết quả của Hội nghị

Thượng đỉnh Thế giới về Xã hội Thông tin ở khu vực và quốc tế. Báo cáo này do Ủy ban Khoa học và Công nghệ vì phát triển (CSTD) và Tổ chức Thương mại và Phát triển Liên Hợp Quốc (UNCTAD) chủ trì. IFLA cùng các bên liên quan khác có trách nhiệm đóng góp định kỳ hàng năm. Việc đóng góp vào báo cáo của các thư viện và hiệp hội thư viện này rất quan trọng. Nó giúp mở đường cho giai đoạn tiếp theo trong quá trình triển khai WSIS, nơi các thư viện có tiềm năng đóng vai trò trung tâm trong nhiều lĩnh vực.

Yêu cầu về báo cáo: Báo cáo ngắn gọn (tối đa 200 từ) nêu rõ những đóng góp của thư viện hoặc hiệp hội thư viện tại địa phương cho các Hướng hành động của WSIS (đó là những đường hướng nào và tại sao); Các kết quả quan trọng có liên quan, như tài liệu, dự án hoặc chiến dịch được đưa ra trong bối cảnh đó (kèm theo liên kết); Nêu bật những thành tựu, xu hướng và trở ngại tại địa phương, cũng như các hành động hoặc sáng kiến sẽ được thực hiện trong tương lai, ở cấp độ khu vực và/hoặc quốc tế, nhằm tạo điều kiện thuận lợi và đảm bảo thực hiện đầy đủ các đường lối hành động và chủ đề, đặc biệt là liên quan đến việc khắc phục những trở ngại đã gặp phải.

Thời hạn nộp báo cáo: trước 30 tháng 9 năm 2025

Địa chỉ nhận: maria.debrasdefer@ifla.org

H.N.M (dịch)

Nguồn: <https://www.ifla.org/news/recommendations-to-leverage-wsis-2025-outcomes-to-strengthen-library-advocacy-call-to-action-%f0%9f%93%a2/>